



Sy-li spěwał,  
Pilnje džěłaš,  
Strowja će  
Swójbny statok  
A twój swjatok  
Zradny je.

Za staw sprócný  
Napoj mócný  
Lubosć ma;  
Bóh pak swěrný  
Přez spar měrný  
Cerstwosć da.



Njeh ty spěwaš  
Swěrnje džěłaš  
Wšědne dny;  
Džeń pak swjaty,  
Duši daty,  
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana  
Njeh ćí khmana  
Žiwnosć je;  
Žiwa woda,  
Kiž Bóh poda,  
Wokřew će. F.



## Sserbske niedźelske łopjeno

Budyšin

10. februara 1929

Bauzen

Čištoč a nakład Ssmolerjez knihicziščežernje a kniharńje, sap. družstwo s wobm. ruk. w Budyšinje  
Wulaadza kóždu šobotu a płaći šchwórczělnje 108 kłothč p'cnjełow

### Njedźela Estomihi.

Łut. 18, 31—43.

Pšchi křlnej smje dženz tndzenja šu drje jeno tajzn ewangelij wo šhtworakej roli křyščeli, kiž maja tajkile hłód po Božim kłowje a po Božej křužbje, so šo se žanym wjedrom njedadža wottrašćić. Tak ma Jesuž druhdy šwojich najšwěrnishich pšched šobu, kotrymž ma wučzbu podawacž, kotruž jeno wušwoleni křyšča a dorosumja. Šim rěčzi wo potajnstwach Božeho kralestwa. Wě, so maja wušchi k požkuhanju. Esu jemu daczi wot njebjeskeho Wótza. Ma radošč nad nimi, so šu „ćzi na dobrej roli, kiž Bože kłowo křyšča a šakhowaja w pětnej a dobrej wutrobje a pšchinježu płodny we ščerpliwosćzi.“ Ma šrudobu nad tamnym, kiž wotewrijeho wucha ša njebjeske nimaja. Tehdy mjes Židami bē wjele tajkich tupnych, šasparnych a šrijedž křečzenych křeščizianow hišće je jich došč a nadošč bohuzel.

Jesuž pak dyrbi šwojich šwěrnnych hišće dale a hłubje do potajnstwow Božeho kralestwa dowješć, dyrbi jich k šebi wšacž a wo křižu a šmjerczi rěčecž a dyrbi našhonicž, so tež woni to kłowo njerosumja, kotrež jim na puczu do Jerusalema a do šmjercze powjedža. Talc rěč bēšće jim potajena. A tež nam, kiž šmy wot mašosće wo Křyščowym čerpcenju a wumrjećzu křyščeli, tež nam, kiž wěmy, so nješkmny se šlotom a šlěbrom wukupjeni, ale se šwjatej a drohej křwju, je Golgatha džiwne Bože wodjenje. „Boža rada je džiwna a jeho mudrosć krašna, tak prajimny s požkušnosćzu, ale našcha mudrosć dže pšchezo hišće hinał mudrowacž. Tola pšched potajnstwom štejimny s modlenjom a wěmy: Bože pucze nje-

šu našche pucze a Bože myšle nješku našche myšle, ale Bože pucze šu wušššche a Bože myšle šu wušššche, kaž wjele šu njebjeska wušššche džšli semja.

Dužy po puczu blisko města Jericha je Jesuž tak wo šwojim kónzu rěčal, so do Jerusalema čehnje, so ma šo wšcho štacž, šhtož šu profetojo pižali wo čłowješkim šynu, so budže pohanam do rukow daty, budža jeho hanicž a bicž a moricž, so pak na štečim dnju s rowa poštanje.

Pšchi puczu šlepy šedzi. Tón křyšči, so wjele luda nimo dže, a duž šo woprašča, šhto to je, so telko ludzi po puczu čehnje a šhoni, so Jesuž, se šwojimi šwěrnymy pščińdže. „Jesu, ty šyno Dawitow, šmil šo nade mnu“, woła šjes pšhestacža, a Jesuž šastanje. Šdžež je tajka wulka nuša, ale tež žiwa wěra, tam Jesuž rady štejo wostanje, so by šo křiliš k proštwje čłowjeka a by s nušy wupomhał, kaž tu šlepemu pola Jericha: „Budž widžazy! Tvoja wěra je tebi pomhała.“

Šamjeń.

### Ssmjecžezy.

Estomihi! Njedźela, kotraž ewangelškich křeščizianow woła, škladowacž pomocny dar ša křeščizianške wukublanje mlodžiny. Tak prawje ša tutu njedželu pšhihotowana je rosprawa, kotraž nam pšhińdže se Sserbow, se Ssmjecžez.

W Ssmjecžezach šu na tym, dowutwaricž ewangelški dom ša mlodžinu — Jugendheim, Jugendherberge —. Čeho dla tajki dom runje w Ssmjecžezach?

Ssmjecžezy leža w rjanym, lubošnym kucžiku našcheho šerbškeho kraja, tam, hđžež šu ležy a haty. Tuž šjes džiwa,

Tam też młodzież pschihakadza, kotraž so w naschim czašku hōle hacž prjedy sajimuje sa rjanošč a l'bosnošč bliskeho a dalšeho wotškého kraja. W smjeczkej hōle so Esmjeczkej kotraž wotkupljeny kōnz a stazža sa pučowanja a sčkowanja młodzińny, woħebje škheszczijanskeje młodzińny. Je tola mjeno Esmjeczkej tež hewał daloko snate a wufħwalowane, ku tam dobre kupjele, je tam t'ra rjana l'uba ewangel'ska žyrkwicžka, kotraž tam i hōrki hlada do žerbskeho kraja a sčkowi tam kloštr, tam druhe katol'ske žyrkwje, — je tola wobdata wšħudjom wot katol'skich woħadow a mała je jejna rosproščena ewangel'sko-luther'ska woħada, tuta Esmjeczkežanska diaspora.

Pšehozo s'abo pšichizahowachu do Esmjeczkej młodzi ludžo, i wokolnych městow a wħow, so bñchu tu w towar'stwje mjeskobu a w towar'stwje i malej diasporu=woħadu pytali sa mnutšownym l'epschim a jo tež namatali. Rōžde l'eto m'ejachu tak w Esmjeczkežach n'kotre wjet'ske s'endženja młodzińny a n'kotre mjen'ske. Tuž so woħadni s'ejnachu i hibanjom młodzińny, woħebje škheszczijanskeje młodzińny a to wupłodzi wšħelafore dobre.

U n'kto dostanje tam młodzińna kwoj dom. Žyrkwine pšehostejicžestwo je na rjanym městnje l'ezownošč sa njōn pšehowstajilo, žyle bliske pšchi l'ěbnym Božim domčžku, kotraž młodzińna tak lubuje. Woħebje pak stej krajna žyrkej a Gustav-Udol'ske towar'stowo pomħatej a podpjeratej žylu w'ez, tak so možesche so wotpohlad, kotraž w l'ecze 1924 nasta, wuwjesč. Tola hotowe hišćež doħho wšħitko n'jeje. To a tamne hišćež pobrachuje a prjedy hacž so dom pokwojecž, hišćež n'kotre n'jedzele saudu. So čim prjedy saudu, sa to stara so młodzińna kama, džekla kama kōbu, k'elkož je možno. Tak ma so na pšch. semja wokoło doma wurunacž, a žane pjenjesh sa to tu n'jesku. To je džekla sa 3000 hōdžin. Ale hlej, 600 hōdžin bu hižo džeklane. Rak dachu so to młodzi ludžo do pšewowesje hōrn. Haj, tak pomħa ewangel'ska młodzińna wjeħele kōbutwaricž kwoj dom. U hōdž wjednižy drubich towar'stwow a s'jednocžen'stwow młodzińny tole čitaja, d'yrbja w'edžecž, so je iħ młodzińna tež pšchi pšħħpanju w Esmjeczkežach wartobnje w'itana.

Tutōn nowy dom w Esmjeczkežach n'jeje žana wulka hospodownja sa wulke č'rijōdny, i tym n'jebñ tola kwoj nadawł dožyla moħla dopjelnicž; woħo je maħny domčž, so n'jebñ to, sħoz je tak jara mušne, m'jekuižy do hłubiny so podnuciz, pšchi, j'ajkich s'jedach sħlodowalo. Nowy dom je so pšħħam'nyl i swja'skej „Deutscher Jugendherbergsverband“ a dže tak dožyla kłuzicž pučowawezej młodzińnej. Hacž do 60 woħobow može pšħħimacž do kwojesu s'pan'skeju rumow a do kwojesu rumow, sa powšħitkownu hospodu, kotrež stej pod l'echu, tam, hōžez je wuħlad najrjen'schi; nimō toħō ma won' istwu sa wjednitow a kraħny rum, w kotrymž možeja hoščzo wodnio pšehowacž; tutōn ma tež kwoj woħebity kucžik, w kotrymž je derje žedžecž. U č'zi, kotriž džežža č'izicze pšchi kwojim woštacž, maja sħadnošč k'ebi waricž na „woħniščežu sa młodzińnu“, kotrež je jene i Drježdžanskich „Biblistich kōlow“ — Bibelkreis — dariko. Tež hewał d'yrbi so młodzińna kama woħ'jad itaracž, tak je to hewał w t'aslich domach w'itane. Wjednižy namataja pšchi tym podpjeru pola kwojerneju škheszczijanskeju s'tarskeju doma.

Sa tuto l'eto 1929 žu hižo se „Sast'ezje“ s'endženja na wjazy dnjow sħasane, hacž runjež n'jeje dom h'adje hōit'wy. To pak wħe budže a tež se w'etne k'ed'it, kotrež hišćež p'ob'raħujja pšħħidu. Sachtō by s'madž pomħat na pšch. dom mnutšach wuħotowacž? W nal'eczu, w meji, bñchmñ rad d'izyli nasch

nowy dom młodzińny dowutwarjeny m'ecz a sħawnošč'i pšch podacž.

Pak n'kotre č'izicze žedženje, tak n'kotre nutrna modlitwa je pšehowala tutōn žylu sħutk, kotraž ma runje tu w Esmjeczkežach kwoju woħebitu w'ažnošč. Tej malej č'rijōdnicžy, kotraž je najprjōdny i tutym pšħecžom a žedženjom a žadanjom wustupika a n'kto widži wšħo kwoje žedženje so dopjelnicž, je to tak džiw.

So by tutōn dom byl młodzińne wjeħele a žohnowanje! To je žyle w'ecze to pšħecze, kotrež my wšħitny manja sa Esmjeczkežanski dom, tak dožyla sa naschu młodzińny, sa tu młodzińny, kotraž n'ktole w powōjn'skim czašku do žyle hi-najššich nahladow pšħiudže a w žyle hinaššim kuħodstwje bñdli a bñdli a roščze a džekla a so wjeħeli a toħodla tež hinaššeho a hišćež doħladnišeho wufħl'anja trjeba hacž prjedy a najl'epšich podłōžkow a s'akōžkow, a hišćež n'eschta; n'ekle w czašku pšħehoda najkwoernišeho a najwubjernišeho wjedni'twa. U nade wšħem a we wšħem ma b'ycz Ješus Kħrystuž h'eklo a wjednik sħam.

U n'ekto i tuteho hōbr'skeho wulžy w'ažneho nadawł wotpocžuje tež na tebi. U n'ekto sa tule w'ez č'izicž, sa wufħlanje škheszczijanskeje młodzińny, sa to dawa č'zi n'jedžela Estomichi sħadnošč woħebje se kwojeje sħerku.

## Wo Lutherowem Małym kateħizmje.

Wo tutej malej a tola tak wliwa poħnej knižy kłuzicž a č'itajš w tutym l'ecze jejneho 400l'etneho jubileja wšħelake hłōžy. S tutnych budž tu jedny wōspjetowanj, woħebje toħodla, dokelž je to hłōž wjednika džekaczerjow.

F. Baltrusch-Barlinski, kōbustaw statneje hošpodar'skeje radny pišče: „Žaneho džekaczerja, kotraž bu sa młode l'eta we Lutherowym kateħizmje roswočženy, drje n'jeje, kotraž by mozne a jaħne wufħadowanja Lutherowe žyle posabyl. U k'nano, by-li so nimo 10 k'ajnjow a Wōtčzenascha wšħitko i pomjatka sħubilo, to jene niz: Lutherowe wufħadowanje 2. artikla. Sa w'em, so džekaczerjo, kotriž sa wšħe l'eta kwojeho žiwjenja kwojeho powoľanja dla l'edny hōdny do Božeho domu pšħiudžechu, we kwojeje k'mjertnej hōdžinje tute wufħadowanja Lutherowe i hłōžom wufħawachu a w m'erje domoj džeknu.

Sa so tu w'idam prajicž n'ekto wo Lutherowym kateħizmje jako literarnym a r'ecžtworjazym sħutku. Ženož to jene budž tu wufħeħnjene: Ženje n'jebudže možno, k'ly džekaczeho ewangel'skeho k'uda džeržecž a doħycž i wufħitnym wufħadowanjom a i duħawapazym roswočžowanjom theologi'skeho r'asa, i Lutherowym i jaħnym w'ernyħlynym wufħadowanjemi, kotrež sa wšħe pōdenženja žiwjenja a sa wšħe sħtantny w'jeħo kateħizmje namakalš, budže pak drje tole možno. Tu s'acžawa a s'pōħawa tež jedny č'łowjeť twjerdu jemju a w'itny pučž.

Tak tutōn s'astupjer a wjednik džekaczerjow. U tola džežža druŷy, Mały kateħizmuž, s'acžkucž a wotštronicž, dokelž n'jeje wjazy pšħħōdnny sa nasch czaž, tež sa nasche ludowe sħule, niziam 32.

## Žetne džecž'i č'ezecža nana a macžer.

W'ecžy n'awotwej. B'ek žako hōlež do domu č'ezecžneho k'ublerja pšħiħot. Wōn b'e ni d'owol't, hōžer doħho pola n'jeħo pšehowacž. W tutym hōžerju k'm wjazy č'isteho wjeħela wužil a wjazy namuknyl,

hacž hewat sa pol leta. Rano pjezich wschitko w domje sešawa... Wimnenjenom najwjenjschich dzezi. Czi-czi, kaž kopfescht, k...  
taz je roka smyła, a i woczłomaj kaž sčolomaj hwězłomaj, so nan, macž, dzezi a czeledž setlowachu; a kózdy chwatasche ita sčwoje dzeło. Po malej chwězły domjazh swón sčsroni k modlitwje, kotruž hospodar jako domjazh mėschnit cžinjesche, jako bi najpriedy dženřka sčtucžka i bibliškeho pucznika a postajenij staw i biblije wuczitanij. Po tutej nutnoscezi bu žnědane a mači a koulž so i Bož mi darami wotšchewichu. Hospodar a hospoša pač so na tym wješeleschtaj. Wot blida stanywoschi hladasche kózdy sčwojeho powolanija, hospodarjowe a hospošyne woczko pač hladasche wschudžom ja džełom a na wschitke rufi, hacž maja so i džełi, do wschěch komorow, hacž su cžiste a wurjedžene, do hródže, hacž je stót wotbladany a našpčezeny, na polo, hacž kózdy sčwoje cžini. A pschi wschěm tutym wobstaranju wosta domjazemiu nanej hišceze tak wjele cžaža wyšche, so wo starych a khorých ludži staracz a nad nimi džel bracz. Echťoz bē hōsč w domje, žnědžesche wschudžom sčobu hladacz, wscho sčobu wužiwacz, sčtož džen sčobu pschinjeke, ale se sčwojimi naleženijemi, prasčenijemi a žadanijemi bu wón na wječornu chwilu pokasany. Jako bē mój cžaž wotbēžak a moja wutroba prawje polna džača bē ja wscho dobre, sčtož bē so mi dostačo, prajach i sčwojemu hospodariej, jemu rufu podawosch: Prajže mi, i wotfel je wam duch rōdnošče, džeławošče, pobōžnošče, cžistosče, žwěrnosče a lubošče pschichoč, kiž we wschitkich wobhdlerjach tuteho doma knježi a w cžichinje tak wjele dobrych štutow cžini? To cžu wam praj cž, hospodar wotmočwi, wschitko dobre wot Boha pschitladža a žadn cžłowjek njemōže te džełone pucze wjedžič, so kotrychž nasch Wōpczež horčach sčle wot naž wotdžeržuje a dobre nam pschipoščela. Chžecze-li pač sčstupnika Božeho sesnacž, psches kotrehož je žwěrnij a žmilnij Knjes w njeheščach, tutemu mojemu domej sčbože pschipočajak, dža wobhladaježe sčebi tamneho sččedžiwaja psched namaj! A i tym wón na stareho muža pokasa, kotrehož rjany wobras na sčženje wšajche, a praj: Tutón muž je to žiwjenje nacžinič, kiž ma pola naž mēsto; wón je nam to žohnowanje pschinječ, kotrež so se wschědneje modlitwij na naž wulwa; wón je tu džeławošč sčbudžič, kotraž bjes nami wschitkich wōžwoja, wón je tu žwěrnosč, do powolanija, pōdžič, kotraž moje džezi a moju czeledž wōdži; wón je tu lubošč sčložit, kotraž bjes hospodarjom a džełaczemij knježi. Haj, to wschitko je twón dokonjaj, dofelž je mi i wučerjom a i wōdžerjom byč, pschetōž wón bē mōj nan. O pohladaježe wschaf do tuteje mileju, pschečelnej woczow! Tej stej mije nawučžilej wōbliečo Bože phtacz; tej stej mije, jako mējachmy hišceze matij dom a malo pola, wot ranya hacž do wječora pschewōdžatej; stej mije napominatej a mi hrosčtej, hōdž bē mije sčly duch sčsčlepik; stej mije troschtowatej, hōdž mije žanie horjo pōdenōže; stej mije sčbudžowatej, wotšchewatej a pōsčlniatej, hōdž bēch na dobrych pucžach; stej mi sčudžemij byčej, i kotrejež wschěduje něptre kōpč lubošče a mēra do mōjese dušche kapáčju. Sčsym w pisknje cžital, so je jumu žona i Thehoy i Davitej prajča (2. Sam. 14, 17): „Mōj knjes, tōn kčal; je jako Boži jandžel, so mōže sčsčchecž dobre a sčle.“ Sč tym wēšče njeje prajicž čžnyla: kral mōj knjes, je kaž daricžel a pomoznik wot Boha pōšlany w dobrych a sčlych dnjach. Wēšče mi, kōzdy ras, hōdž na wobras mojeho itana, hladam, čžnyl wotej žamej myšli sčwofacz: „Mōj luby nan je mi byč, kaž jandžel Boži!

B. Woczky macžernej.

Psched wjele letami bē w mojej wōžadze kšesčsčijansta wudowa dothe mēžazy cžezžy thora byč; bēch ju sčwěru wophtal a so i njej modlit. Jako so jumu sažo i jeminemu wobhdlenju pschi-

brjowlich, wuhladač, so su pola njeje wofna swoczinjane; duž sčebi pōmnyklich: sčto je so stalo? Wjedaločo durjom mje jeina dšowka i wupłafanyhmaj woczłomaj setka a praji, mje sa rufu sčpschijawoschi: „Ach, knjes duchowny, nascha macžerka je tule nōž wužnyła.“ Žato bē mje do ištawiczi dowjedła a wjele pschisow wuronila a jako bēchmōj hromadže psched Bohom prawje wutrobne porēcžaloj, bu trochu směrnišcha a pocža tak rēcžecž: „Priedy hacž wny pschinđesčecze, wona sčwojej woczžy sčndželi. T u e j w o c z ž y, knjes duchowny, ach, cžeho dla jeju njemōžu sčahčž? W nimaj mōžach kōzdy cžaž cžitacz, kaž macžerna wutroba pschecž wo mi myšli. Sčdž bē mōj narodny džen a macžerka mje sa rufu wša a mje i blidu dowjedže a mi wotfry, sčtož bē ja mije wupšhadła a nalutowala, so by ja to něsčto wot drašty kōpila, durbjach ji hnydom do woczłow pohladacz a w tymaj stejesche pizane: Džečžo wježelisch so tež? Sčdž sčhorich a bēch njeječerpliva, setkašchtej so so mnu tutej woczžy a bē, jako čžnyłoj prajicž: Ruba džowka, rad čžnyła cži wotewšacz, sčtož tebe cžiščezi, ale wōbej durbimōj wufnyčž, Bohu cžisče džeržecž a sččerpliwěj byčž. Sčdž něhdže do towarštwa džeč, džešche wona kōzdy ras sčobu, a hōdž něhdže jara wōtije rēcžach abo so nje-pschistoinje žmējach, setkašchtej mje tutej woczžy a sčto w nimaj cžitach? Ža sčtucžka, kotruž seže mi pschi wōbnowjenju kšesčeniškeho sčluba do konfirmaziskeho lisečka sčajkal, tam pschede mnu stejesche: „Sčtož wērne je, sčtož cžekne, sčtož prawe, sčtož pōzčiwne, sčtož lubošne, chwālobne je, je-li něčajki pocžinč, je-li něčajka chwāloba, na to myšlčze!“ Žato prēni ras i Božemu blidu džeč a do spowjedže jeju rufu sčpschijawoschi prošach: Ruba macže, hōdž žym waž i nēcžim roshnēwala, dža mi wōdaježe a budžeže mi sažo dobra, dža bē, jako byšchtej so dwē sčlōncžy we jejnymaj woczłomaj sčswēcžilej a i jandželstīm hloščom mi wōna do wutroby rēcžesche: Mōje džečžo, my mamy wumōženje psches jeho křej, mjenujžy hrěchow wōdacže. Wón je mēr sčžinč psches sčwoju křej na kšičžu. A dwē sčlōdkej sčlyh wotkapnyšchtej se jeje woczłow na mojej lizy. A hōdž bē njedžela a prēni ras te mšchi swōnesche, pohladnyšchtej tutej woczžy sažo na mije, jako čžnyl nej rječ: Sčstijisch, lube džečžo? Swōny naž wōłaja, nam pschipowjedaja, kaž žmilnij a dobry tōn Knjes je, so čže nasche sčtradanē dušče sažo na křy sčwojeho sčłowa paječ. Ach, knjes duchowny; a te prawy, kiž sčndžemij nōž i tuteju lubeju woczow sčwēcžachu, jako durbjach so i njej modłcž: „Mōj knježe Žesuu, na kšičžu wschě hrěchi sčplaczene su. Ža žym žwōy a mōrtwōy wōji; ty, Knježe Žesuu, pač žy mōj, ja moju dušču podam cži, ju nēčč a w žmjerčzi i sčebi wsmi!“ Kač mōhła to hdy sčahčž? A hōdže durbju dža to sažo nantacz na tutej semi?

Byrkej a stat.

Sastawil krajny biskop D. Imels bu, kaž tež Lipsčžanski pšst D. Mendłorsč, wjednik Gustav-Adolfskeho towarštwa, sa cžestněho bōtkōra ewangelskeje theologisčteje fakulty Wuhērsteje uniwērstiti w Sapronu, pomjenowannij. Sastawat Wuhērsteje itata je tuto cžesčžowaze a žadne pomjenowanje wobkrucžik. Nascheho biskopa cžesčžuja sčebi we Wuhērstej, tač pišče Wuhērste ewangelske nowinacžstwo, jako najwubjernisčeho lutherškeho theologu tutoho cžaža; jako hišceže na

Lipsčjanstej univerzicze wučesche, je nastajnje mjes jeho wučomzami wjele wuherškich studentow było. D. Zhmels je s dobowm i prezidentom „Pomshittlowneje evang.-luthersteje Konferenzy“, kotrejež kobjustaw tež Wuherška je a je kobju i wjednikom luthersteho hibanja po wschém kwěcze. — D. Rendtorffej je wuherška ewangelška zyrkei dżakowna sa to, sčtož je i Gustav-Adolffkim towarštwom sa nju dokonjał, a tež sa to, so kobju sa wuherškich studentow, kotřiž w Němskej studuja, stara. — Se kobjum pomjenowanjom buščaj tež czeščowanaj D. Söderblom, po zylim kwěcze snaty lutherški arzbisłop w Upsala a profesoř D. Morhead w Newyorku, klawny wjednik luthersteje zyrkweje w Amerizy. — Tuczi sčtyrjo wjednizy luthersteje zyrkweje kobju czi přeni czešt- ni doktorojo, kotrychž je theologiska fakulta Sopronsteje uniwersity pomjenowala.

## Wschelate i bliska a i daloka.

— Knjesej prof. stud. radže dr. A. Muzy dżakuje kobju w swojim 5. czišle delnjolužicki „Sserbski Zaprnik“ wutrobnje sa jeho njespróznawe kwěrne džełto a skutkowanje sa delnjolužicku rěč a wošebje sa jeho pošledni hobrški a wulzy wažny skutk, sa nětk dokončeny wudawł. Sskownika delnjoserbskeje rěže a jeje narězow“. Tutoho kłownika 3. a pošledni džeł bu psched něsčto njedzelemi wudatny. S tym bu dokonjane džełto, na kotrymž je knjes rada Muta 35 lět džełtał, šberajo wschě kerbske kłowa a je kajejo do praweho porjada sa tu knihu, kotraž je nětko hotowa, so by byla hódny poklad kerbskeje rěče. Wošebitu wažnosć ma tuta kniha tež tohodla, dokelž ma w pschidawku japišt a wuložowanje kerbskich kwošbnich mjenow a mjenow wšow a městow, polow a honow. Kaž kobju Delnjolužiczenjo k. prof. Muzy sa tutu wažnu knihu a sa wscho nałożene woporniwe džełto dżakowni, tak tež Hornjolužiczenjo a kaž „Sserbski Zaprnik“ jemu kwoj šjawnny džał wupraja, tak cžini to i nim to tež „Pomhaj Bóh“ a pscheje jemu, kotryž ma kobju hižo dołho i wóčkomaj, pschi njespróznawym džełto wošlabnjemaj, bédžicž, so by 15. měrza da-li Bóh strowy a wješeły kwoje 75. narodniny kwjeczicž mohł. Bóh tón Knjes spožcž jemu hišcže zohnowane lěta na wječoru žiwjenja!

§ **Budnjšina.** W Michalskej wošadže běšče w l. 1928 pschi 9452 dušchach (po ludliczenju l. 1925) 5040 spowjednych (2021 muži a 3019 žonow), 192 narodow, 177 kšczenych, 147 paczerškich džečzi, 77 wěrowanjow, 113 semrěnych, 120 pohrjebow a 7666,65 hr. darow, mjes nimi 4421 hr. sa swony. We wokrješnej hladařni bě 48 semrěnych, tak so na wošadu kobju jeno 65 pschińdze, to je, wot 7 mormonarodzenych wothladane, 1 cžełto na 155 dušchow sa lěto, to je mjenje hačž hdy přjedny.

§ **Kobjacziz.** Se žiwjenja a i poděndženjow nascheje mašeje wošady, kotraž w sańdženem lěcže snowa po licžbje dušchow wotebjerašče, budž tu sa lěto 1928 tole šdžělene. 12 džečzi (1927 bě jich 8) kobju narodzi a to 7 hólzow a 5 holzow; wschě buchu tu tež kšcžene. Kšcženiški kłub 7 (14) wobnowi, 4 hólzy, 3 holzy. Tutym kłuscha džał sa wschu kłuzbu, i kotrež kobju wošadže kłuzili we wschelakim džełto a wobštaranju. Pschipopědanjow bě tu 6, wěrowanjow 4 (8). Semrěłto je we wošadže 6 a jena kłuzobna holza, kotraž bě přjedny we wošadže a tu na wopycže pschewowajo wumrě, wona bu tu pokhowana. Dwejo staj w Budnjšcinje w khorowni wumrěłoj; jedyn bu tu, tamny w Habrachcizach pokhowany; wón bě tu i pomoznym wučerjom; tak mējachmy tu 6 kłowanjow (10).

Mjes semrětnymi běščaj 2 mjes 20 a 30 lětami, 2 mjes 40 a 60, 3 mjes 70 a 80 lětami. Spowědnych je bylo 577 (603) pschi 430 dušchach, kotrež mješesche nascha wošada tónz lěta; nimo toho mamy tu 20 katolskich wobwdlerjow; kerbskich spowědnych bě 294, němškich 283. Wunoschł šberkow w Božim domje wučzinjesche 468,68 hr. (453,16 hr.). S tutnych bu na superintendenturu wotodatnych 370,50 hr. Sa swonkowne mišijonstwo bu se šberkomaj na kwjedzenju šjewjenja (woštarny wopor) a Rogate nawdatnych 256 hr. a nimo toho 180 hr. darow; sa Ochranowski (Herrnhutske) mišijonstwo nasběra kobju 15 hr.; sa Snutskowne mišijonstwo na 230 hr. a darow; mjes nimi je 76 hr. wošebiteje domjazeje šberki. Wošadne towarštwu — a tych mamy tu tři: tow. mlodnych holzow, mlodnych hólzow, žonow — kobju licžbu kobjustawow wobkhowale abo pschidobyle a kobju po kwojim kwoje džełto wukonjale. — Lěto 1929 ma sa wošadu a wošebje sa Boži dom wošebiteje wažnosće: Pošlednju pónđzelu oktobra kwjeczimy 250. kermušchu. To cžemy hódnje, njech tež poměrnje poškwjeczicž. Njech pak tež hižo zyle lěto wo tym kwěczi se wschém tym, sčtož ma kšcžicžiansteho bncž we wošadže kaž w domach, njedzełski džeł a wschědny džeł. Nasymu pschinyšemy, da-li Bóh, tu w naschim njedzełniku tež něsčto se stawišnow nascheje wošady, kotraž bě, přjedny hačž bu kamoštatna, do Ketlicžansteje sašarowana. „Pomhaj Bóh“ je tež hižo ras něsčto i jeje stawišnow wošjewjalo. „Pschedženat“ je takrež tež tuto wošebite lěto nascheje wošady woškwjeczicž, wo njej nadrobnišcho rosprawjejo a rjane wobrašy jeje nětk 250 lět stareho Božeho doma podawajo. Sčłoda jenož, so kobju někotre smylenja do rosprawy sašunychu: tak nješluscha džeł Walowow wjazny k nam, ale Walowny kobju zyle do Ketlicž sašarowane. „Pschedženatej“ je pak nascha wošada wutrobnje dżakowna, so runje lětku tak wobšchěrnje na nju spomina.

§ **Krebie.** Krótkka rosprawa i nascheje wošady wo sańdženym lěcže bu hižo wošjewjena. Tu pschidamy hišcže něsčto i wošadneho žiwjenja, wo kotrymž hewak jenož nasch němški „Evangelisches Gemeindeblatt“ rosprawja: W sańdženym lěcže kobju tu 60 němškich a kerbskich Božich kłuzbow i přědowanjom měli; wobdžělenje na nich bě jara wschelakore. Najwjazy kemscherjow bě tu na němškim na kobjertnej njedzełi, a to 372, a na Reminiscere, hdyž naschich padnjonych wopominachmy, a to 292, na kerbskim pak Cžichi pjatk, a to 171. Najmjenje bě jich pschischłto njedzełto Džuli, na němškim 31, na kerbskim 27. W pscherěšku běchu tu 100 němškich a 60 kerbskich kemscherjow. W Krijebi mējachmy 15 bibliškich hodžinow i 10 hačž 42 wopytowarjemi, w Mikowje 13 i 18 hačž 72 wopytowarjemi. Sa džečzi bu 19 Božich kłuzbow djeržanych; w pscherěšku pobny w nich 101, do jutrow, 62 po jutrach, jako paczerške džečzi wjazny do Božich kłuzbow sa džečzi nješkodžachu. 21 krócž bě spowědž, k njej pschińdze 992, a to 411 mužškich (261 němškich a 150 kerbskich) a 581 žonškich (349 němškich a 232 kerbskich); 9 muži kwjate wotkasanje doma; to je 1001 spowědnych, lěto přjedny bě 925. Kšczenjow bě 38, wěrowanjow 20, kłowanjow 38. Tole wschitko kobju jenož licžby. S tutnymi licžbami steji pak wjele psched nami, wjele škladnosćow, pošcizjenych nam wot Boha, kotrež bncžmy mohli wuzicž.

Wistowanje: R. w B. sa Invocavit. — B. w S. sa Potutny džeł (Rem.).

Samolwity redaktor: Jarat Wyrzacž w Kobjaczizach.